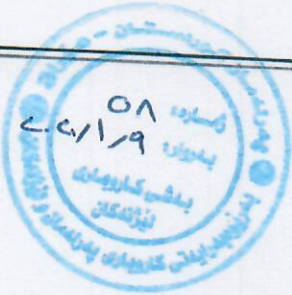

Kurdistan Parliament - Iraq

ژماره: / ٢ /

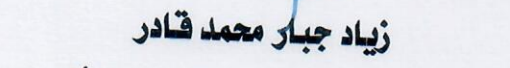
بهروار: ٢٠٢٠ / ١ / ٩

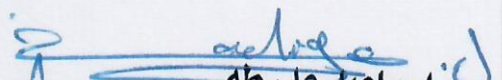
بۆ / سەرۆکایهتی پەرله مانی کوردستان

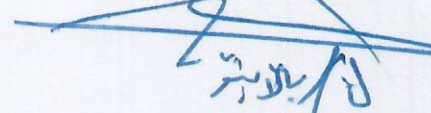
بابهت / راپۆرتی هاوبهش

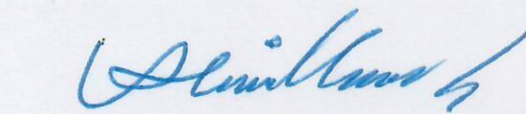
هاوپیچ له گهڵ نوسراوماندا دهقی راپۆرتی هاوبهشی لیژنه ی (کاروباری یاسایی) و (لیژنه ی دارایی و کاروباری ئابووری) و (لیژنه ی کاروباری پەرله مان و سکالا) و (لیژنه ی کاروباری پيشمه رگه) و (لیژنه ی ناوخۆ و ئاسایش و نهجومه نه خوجیه کان) و (لیژنه ی کاروباری شهیدان و جینۆساید و زیندانیا نی سیاسی) رۆژی (پینج شه مه) (٢٠٢٠ / ١ / ٩) ریکه وتی (کاتژمی ر (١١ : ٠٠) کۆبوونه وه ی هاوبه شیا ن نهجامدا به مه به ستی نووسینی راپۆرتی هاوبه ش تایبهت به خویندنه وه ی دووه می پيشنیازی یاسای (چاکسازی له خانه نشینی و موچه و دهرماله و به خشین و ئیمتیا زاته کانی دیکه له هه رێمی کوردستان - عێراق) ، که له هاوپیچ ئاماژه ی پیکراوه بۆتان رهوانه ده که ی ن .

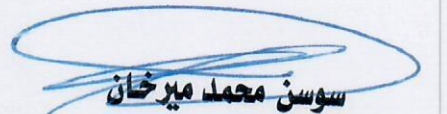

بزار کۆچهر
سەرۆکی لیژنه ی یاسایی

زیاد جبار محمد قادر
سەرۆکی لیژنه ی دارایی و کاروباری ئابووری

اسماعیل علی طه
سەرۆکی لیژنه ی کاروباری پەرله مان و سکالا

شاخه وان رۆوف مصطفی
سەرۆکی لیژنه ی ناوخۆ و ئاسایش
نه نجومه نه خوجیه کان

ریشینگا محمد محمد
سەرۆکی لیژنه ی کاروباری پيشمه رگه
حکمت محمد عبود

سوسن محمد میرخان
سەرۆکی لیژنه ی کاروباری شهیدان
و جینۆساید و زیندانیا نی سیاسی

بەرمان کوردستان – عێراق

رئاسە الدیوان

مدیریتە شۆن البرمان و اللجان

لجنة الشؤون القانونية

Kurdistan Parliament – Iraq

پەرلەمانی کوردستان – عێراق

سەرۆکایەتی دیوان

بەڕێوەبەرایەتی کاروباری پەرلەمان و لیژنەکان

لیژنە ی کاروباری یاسایی

ژمارە: / /

بەرۆار: ٢٠٢٠ / /

بۆ/ سەرۆکایەتی پەرلەمانی کوردستان

بابەت/ راپۆرتی هاوبەش

لیژنە (کاروباری یاسایی) و (لیژنە دارایی و کاروباری ئابووری) و (لیژنە کاروباری پەرلەمان و سکال) و (لیژنە کاروباری پێشمەرگە) و (لیژنە ناوخوا و تاسایش و ئەنجومەنە خۆجێیەکان) و (لیژنە کاروباری شەهیدان و جینۆساید و زیندانیانی سیاسی) رۆژی (پنج شەمە) رێکەوتی (٢٠٢٠/١/٩) کاتژمێر (١١:٥٥) کۆبوونەوی هاوبەشیان ئەنجامدا بە مەبەستی نووسینی راپۆرتی هاوبەش تاییبەت بە خۆپێندنەوی دووهمی پێشنیازی یاسای (چاکسازی له خانەنشینی و مووچە و دەرمالە و بەخشین و ئیمتیازاتەکانی دیکە له هەرێمی کوردستان- عێراق) ، لیژنەکان گەیشتنە ئەم ئەنجامانە خوارەو:

پروژه یاسای ژماره () ی سالی ۲۰۱۹
چاکسازی له مووچه و ده‌رماله و به‌خشین و ئیمتیازاته‌کان و خانه‌نشینی له
هه‌رێمی کوردستان - عێراق

به‌شی یه‌که‌م
ئامانجه‌کانی یاساکه

مادده‌ی (۱):
یه‌که‌م: به‌رجه‌سته‌کردنی بنه‌ماکانی یه‌کسانی و دادپه‌روه‌ری و شایسته‌بوون له‌ خه‌رجکردنی مووچه و ده‌رماله و به‌خشین و ئیمتیازاته‌کانی دیکه له‌ هه‌رێمی کوردستان و نه‌هێشتنی سوودمه‌ندبوونی ناشایسته‌یی و پێگرتن له‌ به‌هه‌ده‌ردانی بودجه‌ی گشتی.
دووهم: به‌دامه‌زراوه‌یکردن و یه‌کخه‌ستی به‌پێوه‌به‌رایه‌تی و فه‌رمانگه و یه‌که‌ جیا‌جیا‌کانی خانه‌نشینی له‌ بواره‌کانی شارستانی و سه‌ربازی و هێزه‌کانی ئاسایشی ناو‌خۆ له‌ یه‌ک به‌پێوه‌به‌رایه‌تی خانه‌نشینی نیشتمانی له‌ هه‌رێمی کوردستان.
سه‌ییه‌م: کاراکردن و پشتیوانیکردنی دارایی سندوق خانه‌نشینی و پێگرتن له‌ هه‌ر خه‌رجیه‌ک له‌ سه‌ر سندوقه‌که‌ جگه له‌ و مه‌به‌ستانه‌ی له‌ یاسای خانه‌نشینی کارپێکراو ژماره (۲۷) ی سالی ۲۰۰۶ له‌ هه‌رێمدا ئاماژه‌یان پێکراوه.
چوارهم: پێکخه‌ستنه‌وه‌ی خانه‌نشینی خاوه‌ن وه‌زیه‌ به‌لا‌کان و پله‌ تابه‌ته‌کان.

بەشى دووهم

پنڭخستنه وهى ماف و ئىمتيازاتەكانى مىراتگرانى كەسوكارى شەھيدان و ئەنفالكراوان و زىندانىكراو و گىراوانى سياسى

ماددهى (۲):

پەكەم: پاگرتنى كۆكردنەوه لە نىوان ئىمتيازاتى ھەردوو ياساى ژمارە (۹)ى سائى ۲۰۰۷ى ھەمواركراو تايبەت بە ماف و ئىمتيازاتى كەسوكارى شەھيدان و ئەنفالكراوان، و ياساى ژمارە (۱۱)ى سائى ۲۰۱۱ى ھەمواركراو تايبەت بە ئىمتيازاتى زىندانىكراو و گىراوى سياسى كوردستانى بەدەر لە كەسوكارى پلە يەكى شايستە كە زياتر لە يەك شەھيد يان ئەنفاليان ھەيە بە پەچاوكردنى شايستەبوونيان بە گوپرهى ياساى خانەنشيني بەركار.

دووهم: پەكخستنى ماف و ئىمتيازاتى كەسوكارى شەھيدان و ئەنفالكراوان و زىندانىكراو و گىراوى

سياسى لە ھەريئى كوردستان لە بەرپوشنايى ياسا بەركارەكان.

سايەم: لە كاتى مردن يان برينى مافى دارايى سەرجهم مىراتگرانى شەھيدان و ئەنفالكراوان و قوربانىيانى جينۆسايد كە بۆ لەمەودوا بە گوپرهى ياساى خانەنشيني بەركار ئەو مىراتگرانە دەستنيشان دەكرين، ئەوا ئەو مافە داراييە كۆتايى پيديت و ناگوپزرتەوه بۆ كەسانى ديكە، جگە لە سوودمەندان بە پيى ياساى ژمارە

(۹)ى سائى ۲۰۱۵ ياساى ماف و ئىمتيازاتى تاقانەكانى جينۆسايد لە ھەريئى كوردستان - عىراق.

چوارەم: بركەى (سايەم)ى ئەم ماددەيە بەسەر مىراتگرانى زىندانىكراو و گىراوى سياسى جيبەجى

دەكرىت، بە پيادەكردنى ياساى خانەنشيني بەركار لە ھەريئى كوردستان.

پينجەم: پيويستە لەسەر وەزارەتەكانى (دارايى و ئابوورى) و (خويندنى بالا و توپژينەوهى زانستى) و

(بەروەردە) و (تەندروستى) بە ھەماھەنگى وەزارەتى (كاروبارى شەھيدان و ئەنفالكراوان) پينمايى دەربەكەن

بە مەبەستى پنڭخستنه وهى لەئەستۆگرتنى حكومەت بۆ خەرجيى چارەسەرى تەندروستى و خويندنى (كوپ

و كچ، وە ھاوسەرى شەھيد كە ھاوسەرگيرى نەكردۆتەوه) لە قوتابخانە و پەيمانگا و زانكوۆ حكومى و

ئەھلييەكان لە ناو ھەريئىمدا و دەستنيشانكردنى مەرجەكانى شايستەبوون لە بەرپوشنايى بركەى (دووهم)

لە ماددەى (۷) لە ياساى ژمارە (۹)ى سائى ۲۰۰۷.

شەشم: پاككردنەوه و ھەئوھشانندنەوهى ماف و ئىمتيازاتى مىراتگرى ئەو كەسانەى كە بەدەر لە

حكومەكانى ياساى ژمارە (۹)ى سائى ۲۰۰۷ى ھەمواركراو ياساى ماف و ئىمتيازاتى كەسوكارى شەھيدان و

ئەنفالكراوان سوودمەند بوون، لەلایەن لپژنەيەكەوه بە سەرپەرشتى وەزىرى شەھيدان و ئەنفالكراوكان

ئەنجامدەدرت.

حەوتەم: پاكدردنەو و هەلۆه شانندنەو و ئىمتىيازاتى زىندانىكراو و گىراوى سىياسى كە بە ناوى زىندانىكراو و گىراوى سىياسى بە پىچەوانەى حوكمەكانى ياساى ژمارە (١١)ى سائى ٢٠١١ى هەمواركراو سوودمەند بوون و لەلايەن لىژنەيەكەو بە سەرپەرشتى وەزىرى شەهيدان و ئەنفالكراوكان ئەنجامدەدرۆت.

بەشى سىيەم

نەهيشتنى سوودمەندبوون لە جارێك زياتر لە بودجەى گشتى

ماددەى (٣):

يەكەم:

١. هەلۆه شانندنەو و سەرجهم ئەو بەخشين و ئىمتىيازاتە دارايىانەى كە خەرچ دەكرين بۆ ئەو كەسانەى كە بە ناوى سوودمەندى تەرخانكراوكانى چاودۆرى كۆمەلايەتى و خاوەن پىداويستى تايبەت و كەمئەندامان خۆيان تۆمار كردوو بەدەر لە ياسا و پىنمايە كارپىكراوكان، و پاستكردنەو و سوودمەنديە بەپى پىپۆرەكانى سوودوهرگرتن لەو بەخشين و ئىمتىيازاتانە و لەناويشياندا رۆزەى پەككەوتەيى بەپى راپۆرتى لىژنەى پزىشكى راستينراو.

٢. كەمئەندام و خاوەن پىداويستى تايبەت لە كەسانى فەرمانبەر لە جياتى ئەو بەخشينەى لە تەرخانكراوكانى چاودۆرى كۆمەلايەتى، دەرماڵەى (لەبرى پەككەوتەيى)يان پى دەدرۆت بە رۆزەيەك لە مووچەى بنەپەتيان كە ئەو رۆزەيە لەلايەن ئەنجومەنى وەزيرانەو دەستنيشان دەكرۆت بە رەچاوكردنى رۆزەى پەككەوتن لەلايەن لىژنەيەكى پزىشكى پسپۆرەو.

دووهم: كار بە ئەو ياسا و بريار و پىرەو و پىنمايە ناكرويت كە رۆگە دەدەن بە سوودمەندبوون لە وەرگرتنى زياتر لە يەك مووچە و بەخشين و هەر ئىمتيازىكى دارايى تر لە بودجەى گشتى لە ناو هەرىم و دەسەلاتى فيدرالى بۆ سەرجهم سوودمەندان لە بواریكانى شارستانى، سەربازى، هۆزەكانى ئاسايشى ناوخۆ، سوودمەندانى تەرخانكراوكانى چاودۆرى كۆمەلايەتى و ئىمتىيازاتى زىندانىكراو و گىراوى سىياسى و خانەنشينى بە هەموو جۆرەكانى جگە لە ئىمتىيازاتە دارايىەكانى ميراتگرانى كە سووكارى شەهيدان و ئەنفالكراوان بە رەچاوكردنى حوكمەكانى ياساى خانەنشينى بەركار.

سىيەم: سەرپشكردنى ئەو كەسانەى كە برۆگەى (دووهم)ى ئەم ماددەيە دەيانگرتتەو كە بەپى ياسا و رىنمايەكان سەرەراى مووچە سوودمەندان لە وەرگرتنى مينحە و ئىمتىيازاتى دارايى تر لە بودجەى گشتى لە

ناو هه رژيم و دهسه لاتى ئيتيحادى، كه ده بئيت ته نها له به كيك له و مووچه و مينحه و ئيمتيازاتانه سوودمه ند بن.
چوارهم: له كاتى گه پانه وهى فه زمانبه رى خانه نشينكراو بو وه زيفه، سه ريشك ده كريت له وه گرتنى مووچهى خانه نشينيه كهى يان مووچهى نه و وه زيفه بهى كه پيى دامه زراوه ته وه، و له هيچ كاتيكدا نابئيت سوودمه ند بئيت له دوو مووچه.

به شى چوارهم

بوارى پيشمه رگه و هيزه كانى ئاسايش و پولىسى ناوخو

ماددهى (4):

به كه م: به كه خستن و ريكخستنى به كه كانى ژميريارى له گشت به كه كانى هيزى پيشمه رگهى كوردستان، ريكخراو و ريكنه خراو له چوارچيوهى هه يكه ليه تهى وه زاره تى كاروبارى پيشمه رگه له به كهى ژميريارى كه به رپوه به رايه تى گشتى بودجه و به رنامه كان (ژميريارى سه ربازى) سه ربه وه زاره تى كاروبارى پيشمه رگهى هه رژيمى كوردستانه.

دووهم: به كه كانى ژميريارى پئويسته له ژروردبينى ديوانى چاوديري دارايى هه رژيمى كوردستان، و (فه زمانگهى چاوديري دارايى) هاتوو له ماددهى (3) له ياساى ژماره (19) ي سالى 2007 ياساى (وه زاره تى كاروبارى پيشمه رگه له هه رژيمى كوردستان) هاوشيوهى هيزه ريكخراوه كانى سه ربه وه زاره تى ناوبراو بئيت. سايه م: پئويسته وه زيرى كاروبارى پيشمه رگه ده سه لاتى ته واو به پيى ياسا به ركاره كان بدات به فه زمانگهى چاوديري دارايى سه ربه وه زاره تى كاروبارى پيشمه رگه بووردبينى كردنى ليستى پيشمه رگه و دروست كردنى دوسيهى كه سى به پيداويستيه ياساييه كانه وه و پيداچوونه وه به خزمه تى پيشمه رگه تى له گشت به كه كانى هيزى پيشمه رگهى كوردستان، ريكخراو و ريكنه خراو له چوارچيوهى هه يكه ليه تهى وه زاره تى كاروبارى پيشمه رگه به هه ماهه نكي له گه ل به رپوه به رايه تى ميلاكى سه ربه به رپوه به رايه تى گشتى بودجه له وه زاره تى دارايى و ناوورى.

چوارهم: پئويسته ده ستنيشان كردنى ژماره ي پاسه وانان بو باره گا و دامه زراوه حزبيه كان و هه روه ها پاسه وانى پاريزگارى له خاوه ن وه زيفه بالاكان و به رپرسانى سه ربازى و ئاسايشى ناوخو، به هه ماهه نكي و به پيى په رپه ونيك ريكبخريت كه له لايه ن نه نجومه نى وه زيرانه وه ده رده چييت، و نه وانه ي زياد ده بن له ژماره ي دياريكراو له وه په رپه وه له چوارچيوهى ميلاكى سه ربازى و هيزه كانى ئاسايشى ناوخو به پيى شايبسته بوونى خويان رازه يان ريكده خرئته وه.

پینجه م: گواستنه وهی گشت پاسه وانه کان بۆ سه رمیلاکی هیزه کانی یه که ی پاسه وانی له وهزاره تی ناوخۆ و به هیچ جوریک نابیت پاسه وان له سه رمیلاکی هیچ یه که یه کی تری سه ربازی یان هیزه کانی ئاسایشی ناوخۆ بیت جگه له یه که ی پاسه وانی سه ربه وهزاره تی ناوخۆ، و خه ر جکردنی مووچه ی پاسه وانی ته نها له لایه ن به پروه به رایه تی ژمیریاری وهزاره تی ناوخۆ ده بیت، دوای هاوتاکردن و یه کخستنیا ن.
شه شه م: پیدا چوونه وه و پیکخستنه وه ی لیستی سوودمه ندانی خانه نشینی که مئه ندامانی پشمه رگه له به ر رۆشنایی یاسای ژماره (۳۴) ی سائی ۲۰۰۷، و هه لوه شانده وه ی خانه نشینی ئه و که سانه ی که به پیچه وانه ی یاسای ناوبرا و خانه نشین کراون.

به شی پینجه م

دهرمانه کان

مادده ی (۵):

ئه نجه مانی وه زیان گشت دهرمانه کان له به ر رۆشنایی یاسا به رکاره کان، به شیوه یه کی دادپه روه رانه پیک بخاته وه.

به شی شه شه م

پیکخستنه وه ی هه ژمار کردنی خزمه ت

مادده ی (۶):

یه که م: پیدا چوونه وه و پیکخستنه وه ی پله و ناویشان و مووچه ی وه زیفی سه رجه م مووچه خۆرانی هه ریم له بواره کانی خزمه تی (شارستانی، پشمه رگایه تی، هیزه کانی ئاسایشی ناوخۆ) به پپی یاسا و په پره و و پینماییه کارپیکراوه کان، و پیکخستنه وه یان له چوارچیوه ی وه زیفی گشتییدا له سه ربنه مای برونانه و سالانی خزمه تی فیعلی و خزمه تی هه ژمارکراوی یاسایی، به بی ئه ژمارکردنی ئه و خزمه ته ی که به بۆ مووچه خۆر ئه ژمارکراون.

دوووم: یه کخستی ناویشان و پله ی وه زیفی له گه ل مووچه ی وه زیفی به پپی حوکمه کانی یاسای میلاکی ژماره (۲۵) ی سائی ۱۹۶۰ ی هه موارکراوی کارپیکراوه له هه ریمدا یان هه ریاسایه کی ترکه چیگه ی ئه م یاسایه ده گرپته وه و هه لوه شانده وه ی ئه و ناویشان و پله وه زیفیانه ی که هاودژن له گه ل یاسای ناوبرا و.

سټیپه م: هه ټوه شانده وهی گشت پله و مه رته بهی زیده کی که به دهر له یاسا کارپیکراوه کان دراوه به مووچه خوړان، چ له رۆزی یه که م دامه زرانندیان یان له دوی دامه زرانندیان.

چوارم: هه ټوه شانده وهی سالانی خزمه تی نه ژمارکراو بو خزمه تی وه زیفی شارستانی یان پشمه رگایه تی یان هیزه کانی ئاسایشی ناو خو بو ټوه و ماوانه ی که له گه ل ماوه ی خویندنی مووچه خوړ یه کده گرتته وه جگه له حاله ته کانی مؤله تی خویندن، یان خویندنی ئیواران، یان ته مه نی له و کاته دا له خوار (۱۶) شازده سالی بیټ، جگه له زیندانی وراگیراوانی سیاسی.

پینجه م:

۱. هه ر پیگه یه کی یاسایی بواری راژه ی گشتی پشتبه ست به برپاری کارگپری هاتوونه ته دی و له سه ر بودجه ی گشتی مووچه یان وه رگرتووه، ټه و ټه و پیگانه پاریزراو ده بن به مه رجیک لیبرینی خانه نشینیان بدن پشتبه ست به برپاری کارگپری دامه زرانندیان، و پیویسته پله و ناویشانی وه زیفی و مووچه و شایسته ی داراییان له چوارچیوه ی یاسا و په پره و و پینماییه به رکاره کان پیکبخرتته وه و خو یان بگونجین له گه ل ټه حکامه کانی ټه م یاسایه.
۲. حوکمی خالی (یه کی) برگه ی پینجه می ټه م مادده یه، ته نیا ټه و که سانه ده گرتته وه که تا په سه ندکردنی ټه م یاسایه مووچه یان وه رگرتووه.

به شی حه وته م

بواری خانه نشینی

مادده ی (۷):

یه که م: یه کخستی خانه نشینی ټه وانه ی له خواره وه ئامازه یان پیدراوه له پروی مه رج و پیداو یستیبه کانی خانه نشینبوون به هه مان مه رج و پیوه ره کانی خانه نشینی فه رمانبه ران له پله گشتیبه کانی وه زیفه له سه ر میلاکی شارستانی و سه ربازی و هیزه کانی ئاسایشی ناو خو:

(سه رۆکی هه ریم و سه رۆکی په رله مان و سه رۆکی ټه نجومه نی وه زیران و جیگره کانیان و ټه ندامانی په رله مان و وه زیره کان و ټه وانه ی به پله ی ټه وانن و بریکاره کانی وه زاره ت و ټه وانه ی به پله ی ټه وانن و ټه وانه ی مووچه ی بریکاری وه زیره ده گرن و خاوه ن پله تایبه ته کان و به رپوه به ره گشتیبه کان و ټه وانه ی به پله ی به رپوه به ری گشتی و ټه وانه ی مووچه ی به رپوه به ری گشتی وه رده گرن و سه رۆک و ټه ندامانی ټه نجومه نی پارینزگاکانی هه ریم و گشت ټه و که سانه ی که به پنی خشته ی کارپیکراوی مووچه له هه ریمی کوردستان مووچه و ده رماله ی هه ردوو پله بالای (أ) و (ب) وه رده گرن له سه ر میلاکی شارستانی و سه ربازی و هیزه کانی ئاسایشی ناو خو).

دووم: مووچهی خانەنشینی ههژمار دهكرت بۆ ئاماژه پیدراوان له برپگهی (یه كهه م) ی ئه م مادده یه به م شیوه یه ی خواره وه:

۱. رپژه ی (۲۵%) بیست و پینج له سه دا له كۆی گشتی دوا مووچه و ده رماله ئه وه ی له كاتی خزمه تدا وه ریده گرت.

۲. رپژه ی (۲۰%) دوو و نیو له سه دا له كۆی گشتی دوا مووچه و ده رماله ئه وه ی له كاتی خزمه تدا وه ریده گرت ده خرته سه ر مووچه ی خانەنشینی بۆ هه رسالێکی خزمه ت.

۳. شایسته ی مووچه ی خانەنشینی نابیت له رپژه ی (۷۰%) حه فتا له سه دا تیپه رپت له كۆی گشتی دوا مووچه و ده رماله ئه وه ی له كاتی خزمه ت وه ریده گرت.

سێیه م: هه ژمار كردنی ماوه ی خزمه تی خولی په رله مانی بۆ هه موو مه به سه ته كانی سه ر مووچه و به رز كردنه وه ی پله و خانەنشینی بۆ ئه و په رله مان تارانیه ی به ئاره زوومه ندانه ده گه رپنه وه بۆ سه ر وه زیفه كانیان.

چواره م:

هوكمه كانی ئه م مادده یه هه موو ئه و كه سه انه ش ده گرتته وه كه له (برپگهی یه كهه م) ی سه ره وه ی ئه م مادده یه ئاماژه یان پیدراوه له پيش به ركاریبونی ئه م یاسایه خانەنشینی بوون و پێویسته خۆیان بگونجین له گه ل ئه حكامه كانی ئه م یاسایه. بۆ ئه وانه شیانی كه خزمه تی خانەنشینیان نه گه یشتۆته (۱۵) پانزه سال، ئه وا تاوه كو (۳) سئ سال ده خرته سه ر خزمه ته كه یان بۆ ئه وه ی بگه نه ته مه نی خانەنشینی. به مه رچیک بری خانەنشینی ئه و ماوه یه بدات.

مادده ی (۸):

یه كهه م: فه رمان به ره و پیناسه یه ی له یاسای خانەنشینی یه كگرتووی به ركاری له هه ریمدا هاتووه (به وانه شه وه كه له برپگهی (یه كهه م) ی مادده ی (۷) ی ئه م یاسایه دا ئاماژه یان پیدراوه) شایسته ی مووچه یه کی خانەنشینی ده بن ئه گه ر خزمه تی وه زیفه یان له (۱۵) پازده سال كه م تر نه بیت، و (۴۵) چل و پینج سال له ته مه نیان ته وا و نه كردیبت، جگه له حاله ته كانی مردن یان شه هیدبوون یان خانەنشینیبوون به هۆكاری ته ندروستی و ئه و حاله تانه ی دیکه ی به ده ر كردن كه له یاسای خانەنشینی به ركاریا هاتووه. دووم: ئه وانه ی به خزمه تی گشتی راسپێردراون و له برپگهی (یه کی) مادده ی (۷) ئاماژه یان پیکراوه، مه رچی (یه كهه م) ی ئه م مادده ی نایانگرتته وه، به رپژه ی (۴۰%) ی كۆی گشتی دوا مووچه و ده رماله خانەنشینی ده كرتن. تاوه كو خوگونجاندنیان له گه ل برپگهی (یه كهه م) ی ئه م مادده یه.

ماددهی (۹):

ئهوانه‌ی له برپگه‌ی (یه که م) ی ماددهی (۷) ئاماژه‌یان پیدراوه و پیشتر فه‌رمانبه‌ری حکومه‌ت بوون که ده‌گه‌رپنه‌وه به ئاره‌زوومه‌ندانه بو سهر وه‌زیفه‌کانیان، ده‌ست له کارکێشانه‌وه‌یان هه‌لده‌وه‌شیته‌وه و راژه‌که‌یان بو هه‌ژمار ده‌کریت بو مه‌به‌ستی سه‌رمووچه و پله به‌رزکردنه‌وه و خانه‌نشینی و لایه‌نی په‌یوه‌ندی‌دار پابه‌ند ده‌بیت به دابینکردنی پله‌ی پپووست بو‌یان و سه‌رپشک ده‌بن له وه‌رگرتنی مووچه‌ی خانه‌نشینی دیاریکراو له برپگه‌ی (دووهم) ی ماددهی (۷)، برگه‌ی (۲) له ماددهی (۸) یان مووچه‌ی وه‌زیفه‌ی پيشووی که دووباره گه‌راوه‌ته‌وه بو‌ی.

ماددهی (۱۰):

هه‌موارکردنی ماددهی (۱۲) له یاسای وه‌زاره‌تی دارایی و ئابووری، ژماره (۵) ی سائی ۲۰۱۰، به‌م شیوه‌ی ده‌بیت: به‌رپوه‌به‌رایه‌تی گشتی خانه‌نشینی له سه‌رمیلاکی وه‌زاره‌تی دارایی و ئابووری حکومه‌تی هه‌رێمی کوردستان - عێراق هاتوو ده‌بیت، گواستنه‌وه‌ی گشت ئه‌و به‌رپوه‌به‌رایه‌تی و فه‌رمانگه و هه‌ریه‌که‌یه‌کی دیکه‌ی کارگێری و دارایی که مووچه‌ی خانه‌نشینیان لێ خه‌رج ده‌کریت (شارستانی - سه‌ربازی - هێزه‌کانی ئاسایش و ناوخۆ - یه‌که رێکنه‌خراوه‌کانی هێزه‌کانی پيشمه‌رگه) وه گواستنه‌وه‌ی گشت میلاک و مولک و مائی گواستراوه‌ی ئه‌و به‌ریوه‌به‌رایه‌تی و یه‌که کارگێریانه و دۆسیه و به‌راییه‌کانی ئه‌و که‌سانه‌ی ئاماژه‌یان پیکراوه بو سه‌ر ئه‌و به‌رپوه‌به‌رایه‌تییه، هه‌یکه‌لبه‌ندییه‌کی تازه بو به‌رپوه‌به‌رایه‌تی گشتی خانه‌نشینی له‌لایه‌ن وه‌زاره‌تی داراییه‌وه ئاماده‌ده‌کریت و له‌لایه‌ن ئه‌نجوومه‌نی وه‌زیران په‌سه‌ند ده‌کریت.

ماددهی (۱۱):

هه‌لوه‌شانده‌نه‌وه‌ی خانه‌نشینی به‌ پله‌ی (وه‌زیر) و (بریکاری وه‌زاره‌ت) و (پراوێژکار) و (به‌رپوه‌به‌ری گشتی) و هه‌ر پله‌یه‌کی تری تایبه‌ت بو ئه‌و پيشمه‌رگانه‌ی که له ریزی بزوتنه‌وه‌ی رزگاریخوازی کوردستان بوون پیش رێکه‌وتی ۱۹۹۱/۳/۵، و وه‌ک رێزلیپنانێک مووچه‌ی خانه‌نشینیان به‌و پلانه پیدراوه، له بری ئه‌وه پپووسته له دوا‌ی دنیابوون له هه‌بوونی مه‌رج و پیداو یه‌ستییه‌کان و وردبینیکردن و پاککردنه‌وه‌ی لیستی ناوی ئه‌و پيشمه‌رگانه له ناوی که‌سانی ناشایسته، ئیمتیازێکی دارایی شایسته‌یان بو دابین بکریت له‌به‌ررۆشنایی یاسای ژماره (۳۳) ی سائی ۲۰۰۷ یاسای ریزلیپنانی پيشمه‌رگه (زێره‌فانی هه‌رێمی کوردستان - عێراق)، یان یاسای ژماره (۳۴) ی سائی ۲۰۰۷، یاسای خانه‌نشینی که‌مه‌ندامانی پيشمه‌رگه (زێره‌فانی هه‌رێمی کوردستان - عێراق)، یان یاسای ژماره (۳۸) ی سائی ۲۰۰۷ یاسای راژه‌و خانه‌نشینی پيشمه‌رگه (زێره‌فانی هه‌رێمی کوردستان - عێراق)، به‌پیتی تایبه‌تمه‌ندی.

ماددهی (۱۲):

پاستکردنهوهی مووچهی خانهنشینی سهرجهه ئه و که سانهی که به شیوهیهکی نایاسایی یان به پلهی بهرزتر له پلهی شایستهی خۆیان خانهنشین کران، یان له سهربنهمای ئه ژمارکردنی نایاسایی سالانی خزمهتی وهزیفی خانهنشین کران، و پاستکردنهوهی مووچهی خانهنشینیان بۆ ئه و مووچهیهی به پئی یاسا کارپیکراوهکان شایستهی دهبن وهک له یاسایه دا ئاماژهی پیکراوه.

به شی هه شته م

حوکمهکانی کوۆتایی

ماددهی (۱۳):

یه که م: ده بیئت وهزیری په یوه نیدیاری و سه روۆکی په یوه نیدیاری لایه نی نه به ستراو به وهزارهت و فه رمانبه ری تایبه تمه ند حوکمهکانی ئه م یاسایه جیبه جی بکه ن.
دووهم: دیوانی چاودپیری دارایی هه ری می کوردستان پابه نده به پشکنین و وردبینیکردن و به دواداچوونی جیبه جیکردنی ئه حکامهکانی ئه م یاسایه و یاسا په یوه نیدیاریهکانی تر و ئاماده کردنی راپۆرت له به رپۆشنایی یاسای دیوانی چاودپیری دارایی هه ری می کوردستان - عیراق ژماره (۲) ی سالی ۲۰۰۸.
سێیه م: دهسته ی دهسپاکی و داواکاری گشتی له هه ری می کوردستان - عیراق به پئی تایبه تمه ندی پابه ندن به وهرگرتنی ریکاری یاسایی پپووست بۆ جیبه جیکردنی ئه حکامهکانی ئه م یاسایه.

ماددهی (۱۴):

یه که م: دامه زانندن له هه ر وهزیفه یه کی پله بالا (به پپوه به ری گشتی و راپوێژکار و سه رووتر)، له هه رسئ سه روۆکایه تیبه که وهزاره ته کان و لایه نی نه به ستراو به وهزارهت راده گیریت مه گه رته نها له و کاته ی پله ی چۆل هه بیئت.
دووهم: خانه نشینکردنی فه رمانبه ر به پله ی (به پپوه به ری گشتی و سه رووتر)، که پیکهاته ی ئیداری له ئاستی به پپوه به رایه تی گشتی و سه رووتر به پپوه نابات به پئی ئه حکامهکانی هه ردوو مادده ی (حه ته م) و (هه شته م) ی ئه م یاسایه ده بیئت، یان ده گوازیته وه بۆ شوپنیکێ تر له کاتی هه بوونی شوپنی وهزیفی به تال که له گه ل ناوینشانی وهزیفی شایسته ی خۆی ده گونجیت به رازیبوونی ئه و شوپنه ی بۆی ده گوازیته وه.
سێیه م: حوکمهکانی (برگه ی دووهم) ی ئه م مادده یه سه روۆکی یه که ی ئیداره کانی (پارێزگار، قایمقام، به پپوه به ری ناحیه) ده گرتته وه که هه یج یه که یه کی ئیداری به پپوه نابه ن.

چوارهم: مهرجه کانی دامه زرانندن به پلهی به پړپوه بهری گشتی و به ره و ژورور جگه له مهرجه کانی فه رمانبه رایه تی وه زیفه ی گشتی به په پره وینک ده ستنیشان ده کړیت که له لایه ن نه نجومه نی وه زی رانه وه دهرده چیت که تیایدا په چاوی پروانامه و پسپوړی و سالانی خزمهت و شاره زایی و لپه اتووی بکړیت.

ماددهی (۱۵)

یه که م:

۱- وه زارته ی دارایی و ئابووری له چوارچپوهی ریڅخسته وه ی بواری بانکی له هه ریم و به نه لکترؤنیکردنی خزمهتگوزاریه بانکیه کان، نه ژمپریکی تاییهت ده کاته وه بو هه ر موچه خوړ و سوودمه ندیک له بودجه ی گشتی له پینا و زامنکردن (پاراستن) ی گشت شایسته داراییه کانیان به شایسته داراییه خه رجنه کراوه کانیشه وه.

۲. چوئیه تی کردنه وه ی نه و نه ژمپره و سوودوه رگرتنی موچه خوړ و سوودمه ند له نه ژمپره که به رینماییه کی دارایی ریگده خړیت که له لایه ن وه زارته ی دارایی و ئابووریه وه دهرده چیت له به ررؤش نیای برگی ی (یه که م/۱) ی نه م مادده یه.

دووه م:

له به ررؤش نیای نه و بره پاره یه ی که به فیعلی له خه رجیبه کان ده گه رپته وه له دهرته نجامی جیبه جیکردنی نه م یاسایه، ده بیټ نه نجومه نی وه زی ران نه وله و بیهت بدات به پیدا چوونه وه به که مترین موچه ی خانه نشینی له هه ریم به ئاراسته ی زیادکردن و به ره چا و کردنی بژپوی و گوزه رانی نه و که سانه ی که که مترین موچه ی خانه نشینی وه رده گرن.

ماددهی (۱۶):

یه که م: جیبه جیکردنی حوکمه کانی نه م یاسایه ئاسه واری دارایی و دادوهری لپناکه و پته وه بو حاله ته کانی پیش که وتنه بواری جیبه جیکردنی یاساکه له سه ر نه و که سانه ی که ده یانگرتته وه.
دووه م: نه وانه ی حوکمه کانی نه م یاسایه ده یانگرتته وه مافی نه وه یان هه یه به پپی حوکمه کانی یاسای به رکار تانه ی یاسایی بده ن.

ماددهى (۱۷):

نايىت هيچ كەسك خانەنشين بكرىت يان ھەر ئىمتىيازاتىكى دىكەى دارايى لە ژۇر هيچ پاساۋو ناۋىشانىكىدا پى بدرىت ئەگەر پىشتىر بە شايستە بوۋنى ياساي لە تۆمارەكانى داتابەيسى سيستەمى بايۆمەترى پەپرە و كراۋ لە لايەن حكومەتى ھەرئىمى كوردستان تۆمار نە كرابيىت و بەرايى نە بيىت، و مووچەى خانەنشيني بۆ ميراتگرى ياساي (المستحق) خەرج ناكريىت تاۋەكو تۆمار نە كرىت لە داتابەيسى سيستەمى بايۆمەترى.

ماددهى (۱۸):

يەكەم: ئە حكامەكانى ئەم ياسايە ھەموو حالەتەكانى پىش بەركار بوۋنى ئەم ياسايەش دەگرىتەۋە و پىويستە خۇيان بگونجىن لە گەل ئەم ياسايە.
دووم: كار بە هيچ دەقىكى ياساي يان بپارىكى ناكۆك لە گەل حوكمەكانى ئەم ياسايەدا ناكريىت، ياساي خانەنشيني خاۋەن ۋە زىفە بالاكانى ھەرئىمى كوردستان-عئراق ژمارە (۳۶) ى سالى ۲۰۰۴ ھەلدەۋە شىتەۋە.

ماددهى (۱۹):

پىويستە لە سەرئەنجومەنى ۋە زىران پەپرە ۋە دەرېكات بۆ ئاسانكارى جىبە جىكردنى حوكمەكانى ئەم ياسايە لە ماۋەيەك كە لە (۶۰) شەست رۇژ تىپەر نەكات لە رۇژى دەرچوۋاندنى ئەم ياسايە.

ماددهى (۲۰):

پىويستە ئەنجومەنى ۋە زىران ۋە لايەنە پەيوەندىدارەكان حوكمەكانى ئەم ياسايە جىبە جى بكن.

ماددهى (۲۱):

ئەم ياسايە لە رۇژنامەى فەرمى (ۋەقايەى كوردستان) بلاۋدە كرىتەۋە، ۋە دواى تىپەر پىوۋنى (۹۰) نەۋەد رۇژ لە رىكەۋتى دەرچوۋنى پەپرەۋى ھاتوو لە ماددهى (۱۹) ى ئەم ياسايە دەكەۋىتە بوارى جىبە جىكردنەۋە.

ھۆيەكانى دەرچوواندن

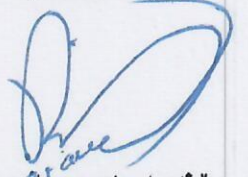
لە پېناوى رېڭخستنهوهى بوارى وهزيفهى گشتى و خانەنشينى لە سەرجهەم بوارهكانى (شارستانى و پېشمەرگايەتى و ھېزەكانى ئاسايشى ناوخۆ)، و ھەروەھا تەرخانكراوھكانى چاودپىرى كۆمەلايەتى، و بەرپاكردنى دادپەرورەرى و يەكسانى لە خەرجكردنى مووچە و دەرماڵە و بەخشين و ئىمتيازاتە داراييە گشتيەكان، و رېڭرتن لە سوودوهرگرتنى ناپهوا و ناياسايى لە تەرخانكراوھكانى بودجەى گشتى، و لە پېناوى زامنكردنى مووچەى مووچەخۆر و خانەنشين و سوودمەندى چاودپىرى كۆمەلايەتى شايسە، ئەم ياسايە دەرچووئندرا.

لیژنهی کاروباری یاسایی:

پۆلێتیۆنی ناکۆم

پوو پیاک احمد رحمان رسول

ئەندام

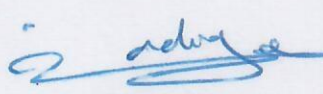

پۆژان ابراهیم علی طه

ئەندام

کاوه عبدالقادر حسن علی

ئەندام

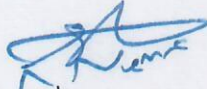

خدیجە عمر طه محمود

ئەندام

سارا دڻشاد بکر مولود

ئەندام

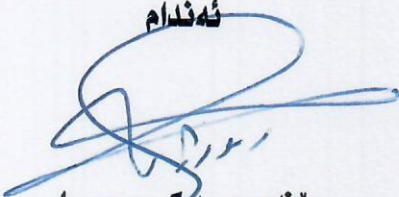

سلام عبدالله حسن

ئەندام

روبینە اویمەلک عزیز مملوک

ئەندام

پۆژان محمد کریم عیسا

ئەندام

پۆلێتیۆنی ناکۆم

بژار کۆچەر

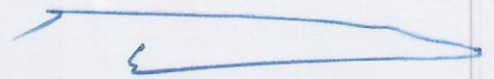
سەرۆکی لیژنهی یاسایی

عباس فتاح صالح فتاح

جیگری سەرۆک

پۆلێتیۆنی ناکۆم

جلال محمد امین احمد

بڕیاردهر

پۆلێتیۆنی ناکۆم
(٧) پلۆژمان یاسایی
سەرۆک و ١٥ هاتووە سەرۆک
پۆلێتیۆنی ناکۆم

چ / تاژان

لیژنه‌ی دارایی و کاروباری نابووری

کۆبوونه‌وه دهرباره‌ی چاکسازی له خانه‌نشینی و مووچه و
دهرمانه و به‌خشین و ئیمتیازاته‌کانی دیکه له ههریمی کوردستان - عیراق

پۆژی کۆبوونه‌وه: چوارشه‌مه

ریکه‌وتی کۆبوونه‌وه: ۲۰۲۰/۱/۸

کاتی کۆبوونه‌وه: ۱۰:۳۰ ی به‌یانی

محمد سعدالدین
بریارده‌ری لیژنه‌ی دارایی و
کاروباری نابووری

جیگری سه‌رۆکی لیژنه‌ی دارایی و
کاروباری نابووری

زیاد جبار محمد
سه‌رۆکی لیژنه‌ی دارایی و
کاروباری نابووری

نجاهة شعبان عبدالله
ئه‌ندامی لیژنه

لیزا فه‌له‌که‌دین کاکه‌یی
ئه‌ندامی لیژنه

د. شیرکۆ جودت مصطفی
ئه‌ندامی لیژنه

بهجت علی ابراهیم
ئه‌ندامی لیژنه

سه‌رکۆ نازاد گه‌لانی
ئه‌ندامی لیژنه

سۆران عمر سعید
ئه‌ندامی لیژنه

به‌ئین اسماعیل حاجی
ئه‌ندامی لیژنه - بیره‌ی (۵) هاد
(۱۱)

سادونه‌نا (۷) ر
هادده‌ی (۶) برگه‌ی
یه‌که‌م

ارشد حسین محمد
ئه‌ندامی لیژنه

مۆلەت
عبدالناصر احمد علي
ئەندام

ياسين خضر تهها
ئەندام

كاوه عبدالقادر حسن علي
ئەندام

مۆلەت
هاورې بناء محمد صالح
ئەندام

مۆلەت
ارشاد حسين محمد رشيد
ئەندام

نزار ملا عبدالغفار عزيز
ئەندام

محسن حسين مصطفى موسى
ئەندام

رزگار عيسى سوار عيسى
ئەندام

شاخهوان رؤوف مصطفى
سەرۆكى لیژنه

مۆلەت
بالانبؤ محمد علي احمد
جیگری سەرۆك

حكمت محمد عبوزيد عيسى
برياردهر

ریشینگ محمد محمد
نہندام

چیا حمید شریف
جینگر

اسماعیل علی طہ
سہرؤکی لیژنہ

سوسن محمد میو خان
نہندام

سروان محمد علی
نہندام

نہ تیبی لہہ بول بہ
لگا (۲) دوری شادی دوری
دقت نہ ریزہ بینا کھارن
۱۴/۱۸

ہدژان حسن احمد
نہندام

صن پینہ م بون لہہ
برگہ ی دورہ آہ کسہ
۲۰۸/۱۴۱۸

شایان کاکہ صالح
صن وہ نگہ نہ دا بہ برگہ ص
۲۰۵/۲۰۵
نہندام

راہی راہبدر ابراہیم
نہندام

خدیجہ عمر طہ
نہندام

فرید یعقوب ابلیا
۲۰۸/۱۴۱۸
نہندام

ہیمدا صباح بلال
نہندام

(ليژنهى كاروبارى پيشمهركه)
بهروارى (۲۰۱۹ / ۱۴/۳)
نهندانى ناماده بوو له كۆبوونهوه

موله ت

بالانبؤ محمد على

نهندانى ليژنه

حکمت محمد عبوزيد

نهندانى ليژنه

موله ت

جمال حويز مصطفى

نهندانى ليژنه

بزار خالد عبدالله

نهندانى ليژنه

سعيد مستهفا ته ته رخان

نهندانى ليژنه

سهروان محمد على

نهندانى ليژنه

ابوبكر عمر عبدالله

نهندانى ليژنه

باپير كاملا سليمان

نهندانى ليژنه

ريمينگ محمد هرورى

سهرۆكى ليژنه

موله ت

عثمان كريم سواره

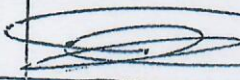

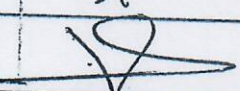
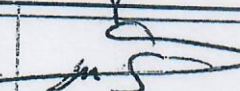
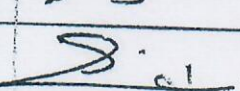
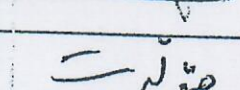
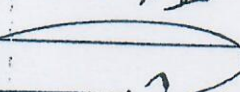
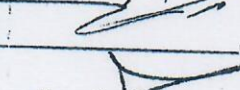
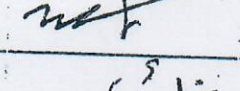
جيگري سهرۆكى ليژنه

رزگار محمد محمود

برياردهرى ليژنه

كۆبۈنۈھەي ئىژنەي (كاروبارى شەھىدان و قوربانىانى جىنۇسايىد و زىندانىانى سىياسى)

تە بەرۋارى ۲۰۱۹/۱۲/۱۹ كاتىمىر (۱:۰۰) ماۋەي كۆبۈنۈھەي (كاتىمىر) تاپىتە بەرگەن

نۇمبەرى	ئادەم بەرلەمان	پىلە	ۋاژۋو	ھۆكەرى ئامادە تەبۈۋ
۱	سۈسەن مەھمەد مېرخان سەيىد	سەرۋەكى ئىژنە		
۲	ژىيان تاھەر اھمەد	جىگەرى سەرۋەكى ئىژنە		
۳	ھەژان حەسن اھمەد عبەدالله	بېرپارەمەرى ئىژنە		
۴	بەھەن كاك عبەدالله اھمەد	ئەندەم		
۵	ادرىس اسماعىل عبۇش	ئەندەم		
۶	تە نەجە ابراهىم عبەدالرحمەن	ئەندەم		
۷	رۇژان مەھمەد كرىم	ئەندەم		
۸	شاخەۋان رۇۋوف مەستەفا	ئەندەم		
۹	دىيارى انور حەمە رەجىم	ئەندەم		
۱۰	ھەۋرەمان حەمە شەرىف حەمە رەشىد	ئەندەم	خاىب	
۱۱	فاھىك كەمال سۇغۇمۇن ھۇھان	ئەندەم		
۱۲	زەررە عبەدالله مەصطفى	راۋىژگەر	خاىب	
۱۳	لاھىجان سەدىق حەسن	راۋىژگەر	